

3 (Sem-5/CBCS) PHI RE 1/2

2 0 2 3

PHILOSOPHY

(Regular Elective)

Paper : PHI-RE-5016/5026

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Answer from either Option—A or Option—B

OPTION—A

Paper : PHI-RE-5016

(Contemporary Indian Philosophy)

- 1. Answer the following as directed : 1×10=10**

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) In which book, Sri Aurobindo discussed
'the theory of evolution'?**

শ্ৰী অৰবিন্দই তেওঁৰ কোনখন গ্ৰন্থত 'বিবৰ্তন তত্ত্ব'ৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰিছিল ?

- (b) State one basic difference between mind
and supermind.**

মন আৰু অতিমানসৰ মাজৰ এটা মৌলিক পাৰ্থক্য লিখা।

(2)

- (c) Is intellect contrary to intuition, according to Radhakrishnan?
বুদ্ধি স্বজ্ঞাৰ বিৰোধী নেকি ?

- (d) According to Gandhi, God is Truth/
Truth is God.

(Choose the correct answer)

গান্ধীৰ মতে, ঈশ্বৰেই সত্য/সত্যই ঈশ্বৰ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) Who was the author of *An Idealist View of Life*?

An Idealist View of Life গ্ৰন্থখনৰ প্ৰণেতা কোন ?

- (f) Swami Vivekananda's Practical Vedanta emphasized the path of action/knowledge/Bhakti.

(Choose the correct answer)

স্বামী বিবেকানন্দৰ ব্যৱহাৰিক বেদান্তই কৰ্ম মাৰ্গ/জ্ঞান মাৰ্গ/ভক্তি মাৰ্গৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (g) "Man is a finite-infinite being." Name the philosopher associated with this statement.

"মানুহ হ'ল এক সসীম-অসীম সত্তা।" এই উক্তিটোৰ সতে জড়িত দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(3)

- (h) What is the essence of Vivekananda's philosophy of education?

বিবেকানন্দৰ শিক্ষা দৰ্শনৰ সাৰতত্ত্ব কি ?

- (i) Who was the author of *The Story of My Experiments with Truth*?

The Story of My Experiments with Truth গ্ৰন্থৰ প্ৰণেতা কোন ?

- (j) Intuitive knowledge is empirical/rational.

(Choose the correct answer)

স্বজ্ঞা অভিজ্ঞতালব্ধ/বৌদ্ধিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) What is supermind?

অভিমানস কাক বোলে ?

- (b) Write two basic differences between Advaita Vedanta and Practical Vedanta.

অদ্বৈত বেদান্ত আৰু ব্যৱহাৰিক বেদান্তৰ মাজৰ দুটা মৌলিক পাৰ্থক্য লিখা।

- (c) What is the meaning of Swadeshi in Gandhi's philosophy?

গান্ধীৰ দৰ্শনত স্বদেশীৰ অৰ্থ কি ?

(4)

- (d) Write two criticisms of Gandhi against industrialization.

ঔদ্যোগীকৰণৰ বিৰুদ্ধে গান্ধীয়ে কৰা দুটা সমালোচনা লিখা।

- (e) State the three terms along with their meanings found in 'Saccidananda'.

'সচ্চিদানন্দ' ধাৰণাটোত নিহিত থকা শব্দ তিনিটা অৰ্থসহ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Give a brief note on the concept of integral Yoga of Sri Aurobindo.

শ্ৰী অৰবিন্দৰ সৰ্বাংগীন যোগৰ ধাৰণাটো চমুকৈ লিখা।

- (b) Write a short note on trusteeship.

ন্যাসবাদৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

- (c) What are the limitations of intellect according to Radhakrishnan?

ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতে বুদ্ধিৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ কি কি?

- (d) Write the concept of Sarvodaya in Gandhi's philosophy.

গান্ধীৰ দৰ্শনত সৰ্বোদয়ৰ ধাৰণাটো লিখা।

(5)

- (e) Briefly explain the concept of religious experience according to Radhakrishnan.

ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতে ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write the basic features of Vivekananda's philosophy of education.

বিবেকানন্দৰ শিক্ষা দৰ্শনৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Explain Sri Aurobindo's theory of evolution.

শ্ৰী অৰবিন্দৰ বিবর্তনবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain the relation between intellect and intuition according to Radhakrishnan.

ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতানুসৰি বুদ্ধি আৰু স্বজ্ঞাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Elaborately discuss the concept of Universal Religion of Vivekananda.

বিবেকানন্দৰ সার্বজনীন ধৰ্মৰ ধাৰণাটো বহুলাই আলোচনা কৰা।

- (d) Write an essay on Gandhi's concept of non-violence.

গান্ধীৰ অহিংসাৰ ধাৰণাটোকলৈ এখন বচনা লিখা।

(6)

- (e) Describe Vivekananda's Practical Vedanta.

বিবেকানন্দৰ ব্যৱহাৰিক বেদান্তৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

- (f) Explain Radhakrishnan's concept of man and his destiny.

ৰাধাকৃষ্ণনৰ মতানুসৰি মানৱ আৰু মানৱৰ অদৃষ্টৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

- (g) Discuss about the practice of religion in daily life as explained by Gandhi.

গান্ধীয়ে বৰ্ণনা কৰা ধৰণে দৈনন্দিন জীৱনত ধৰ্মৰ অনুশীলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (h) Write an essay on Satyagraha.

সত্যগ্ৰহৰ বিষয়ে এখন বচনা লিখা।

(7)

OPTION—B

Paper : PHI-RE-5026

(Western Philosophy)

1. Answer the following as directed : 1×10=10
তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) According to Plato, particulars are real/ copies of reality.

(Choose the correct answer)
প্লেটোৰ মতে, বিশেষ হৈছে সত্তা/সত্তাৰ প্ৰতিলিপি।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (b) Who is the author of the book, *Republic*?
Republic গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

- (c) According to Descartes, mathematical knowledge is rational/sensual.

(Choose the correct answer)
ডেকাৰ্টৰ মতে, গাণিতিক জ্ঞান বুদ্ধিগত/অভিজ্ঞতাগত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Who is the father of modern Western Philosophy?

আধুনিক পাশ্চাত্য দৰ্শনৰ জনক কোন?

- (e) Spinoza is a monist/pluralist.

(Choose the correct answer)

স্পিনোজা এজন একত্ববাদী/বহুত্ববাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (f) How many substances are admitted by Leibniz?
লিবনিজে কেইটা দ্ৰব্যক স্বীকাৰ কৰিছে?
- (g) Who is the founder of empiricism?
অভিজ্ঞতাবাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন?
- (h) Who is the founder of subjective idealism?
আত্মগত ভাববাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন?
- (i) Who was the author of *An Enquiry Concerning Human Understanding*?
An Enquiry Concerning Human Understanding গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?
- (j) According to Kant, synthetic a priori judgement is possible/impossible.
(Choose the correct answer)
কান্টৰ মতে, প্ৰত্যক্ষপূৰ্ব সংশ্লেষাত্মক অৱধাৰণ সম্ভৱ/অসম্ভৱ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

2. Answer the following questions in brief :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) State any two characteristics of Forms or Ideas as shown by Plato.
প্লেটোই দেখুওৱা ধৰণে প্ৰত্যয় বা ধাৰণাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) What are the four causes in Aristotle's philosophy?
এৰিষ্ট'টলৰ দৰ্শনৰ চাৰিবিধ কাৰণ কি কি?
- (c) Name two books written by Descartes.
ডেকাৰ্টৰ দ্বাৰা ৰচিত দুখন কিতাপৰ নাম লিখা।
- (d) What do you mean by (i) *Natura-Naturans* and (ii) *Natura-Naturata*?
(i) *Natura-Naturans* আৰু (ii) *Natura-Naturata* বুলিলে কি বুজা?
- (e) What is causation according to Hume?
হিউমৰ মতে কাৰ্যকাৰণ কি?

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write a short note on Augustine's concept of 'problem of evil'.
আগষ্টাইনৰ 'অমঙ্গলৰ সমস্যা'ৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।
- (b) Explain Descartes' 'cogito ergo sum'.
ডেকাৰ্টৰ 'মই ভাবোঁ, গতিকে মই আছোঁ' ব্যাখ্যা কৰা।
- (c) Write a short note on Spinoza's concept of God.
স্পিনোজাৰ ঈশ্বৰৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(10)

- (d) What do you mean by 'pre-established harmony' of Leibniz?
লিব্‌নিজৰ 'পূৰ্ব-প্ৰতিষ্ঠিত সামঞ্জস্যবাদ' বুলিলে কি বুজা ?
- (e) Explain briefly Hume's scepticism.
হিউমৰ সংশয়বাদৰ চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
- (f) Explain Kant's statement that 'Space and Time are empirically real'.
'দেখ আৰু কাল অভিজ্ঞতামূলকভাৱে বাস্তৱ'—কান্টৰ এই উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any four of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Critically discuss Plato's theory of Idea.
প্লেটোৰ ধাৰণা বা প্ৰত্যয় মতবাদৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা।
- (b) Discuss Aristotle's views on Form and Matter.
এৰিষ্ট'টলৰ আকাৰ আৰু উপাদানৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- (c) Explain the concept of 'Freedom of Will' of Augustine.
আগষ্টাইনৰ 'ইচ্ছাৰ স্বাধীনতা'ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(11)

- (d) How does Descartes explain the relation between mind and body? Discuss.
ডেকাৰ্টে কেনেদৰে মন আৰু শৰীৰৰ মাজৰ সম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰিছে? আলোচনা কৰা।
- (e) How does Spinoza develop Descartes' theory of substance? Discuss.
স্পিনোজাই কেনেকৈ ডেকাৰ্টৰ দ্ৰব্য তত্ত্বটো বিকাশ কৰিছিল? আলোচনা কৰা।
- (f) Explain and examine the difference between the primary and secondary qualities of Locke.
ল'কৰ মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজৰ পাৰ্থক্যৰ ব্যাখ্যা আৰু পৰীক্ষা আগবঢ়োৱা।
- (g) Discuss Hume's view of Self.
হিউমৰ আত্মাসম্পৰ্কীয় অভিমত আলোচনা কৰা।
- (h) Explain Kant's critical theory of knowledge.
কান্টৰ জ্ঞান-সম্পৰ্কীয় সৰিচাবাদক ব্যাখ্যা কৰা।
